Nr. 4. Kraków, dnia 3. kwietnia 1913. Rok 6.

# REFORMA URZĘDNICZA

Pismo poświęcone sprawom Urzędników państwowych.

Wychodzi z początkiem każdego miesiąca.

Redakcya i Administracya: **Kraków, Strzelecka 11.**
Prenumeratę i wszystkie pieniądze wogóle przesyła się pod adresem: Wny Adam Wanicki, Sąd krajowy cywilny w Krakowie.
Manuskrypty niszczy się. Tajemnica autorstwa ściśle zastrzeżona.

**Prenumerata** roczna K 4·—, półroczna K 2·—, kwartalna K 1·—.
Numer pojedynczy 40 h.
**Ogłoszenia** (inseraty) kosztują od wiersza drobnym drukiem za pierwszy raz 20 h, następnie po 10 h. — „Nadesłane" od wiersza drobnym drukiem po 40 h za każdy raz.

## Reforma dodatków aktywalnych.

Sprawa dodatków aktywalnych wymaga reformy. Urzędnicy państwowi czują się pokrzywdzeni przez to, że dodatki te są niższe, niż kwaterowe dla oficerów i urzędników wojskowych. Ponadto nie wytrzymuje krytyki takie ustosunkowanie wysokości dodatków aktywalnych, jakie obowiązuje obecnie c. k. urzędników tj. zasada: im mniejsza miejscowość, tem mniejszy dodatek funkcyjny. Zasada ta jest błędną z następujących powodów.

Przedewszystkiem mieszkania są w małych miejscowościach częstokroć droższe, niż w miastach dużych, w których przemysł budowlany powoduje konkurencyę i potanienie czynszów, gdy w mniejszych miastach przemysł budowlany nie istnieje, więc w nich ceny mieszkań są tem wyższe, im większy popyt, a mniejsze zaofiarowanie.

Także życie w mniejszych miastach jest niejednokrotnie droższe, niż w dużych, bo przeważną część artykułów codziennego użytku sprowadza się z miast centralnych, gdzie są główne składy, więc konsument prowincyonalny musi pokryć, prócz ceny towaru w mieście centralnem, u hurtownika, także koszt transportu i zarobek drugiego pośrednika.

Wreszcie przybywa jeszcze jedna, bardzo ważna kwestya — sprawa edukacyi dzieci w szkołach. Urzędnik w małej miejscowości musi je utrzymywać poza domem, na to idzie znaczna część jego płacy, przez co sam popada w ogromną nędzę i nigdy się z niej nie może wydobyć. Utrudnienia tedy, wynikające z pobytu w małych miejscowościach, powinny być, bodaj częściowo, wynagradzane stosunkowo wyższym dodatkiem aktywalnym, aby urzędnik mógł jako tako związać końce domowego budżetu. Najsprawiedliwszem rozwiązaniem tej kwestyi byłoby zaprowadzenie jednolitego wszędzie dodatku aktywalnego według skali wiedeńskiej. To się jednak ze względu na nasze stosunki parlamentarne nie da przeprowadzić. Aby więc niedomaganiom bodaj częściowo zapobiedz, wniósł w radzie państwa dr. Tobolka wniosek nagły, dotyczący podwyższenia dodatków aktywalnych urzędników państwowych w tym kierunku, aby zmniejszyć różnice pomiędzy poszczególnemi klasami, t. j. dodatek w niższych klasach znaczniej podwyższyć.

Wniosek ten przedstawia się tabelarycznie następująco:

| RANGA | Wiedeń i krajowe miasta stołeczne | I. klasa nad 80.000 mieszk. | II. klasa od 40—80 tys. m. | III. klasa niżej 40.000 mieszk. |
|---|---|---|---|---|
| | | 90% | 80% | 70% |
| | | wiedeńskiego kwaterowego | | |
| | K o r o n | | | |
| V. | 3160 | 2844 | 2528 | 2212 |
| VI. | 2900 | 2610 | 2320 | 2030 |
| VII. | 2340 | 2106 | 1872 | 1638 |
| VIII. | 2340 | 2106 | 1872 | 1638 |
| IX. | 1736 | 1562 | 1389 | 1216 |
| X. | 1012 | 912 | 811 | 710 |
| XI. | 1012 | 912 | 811 | 710 |

Według powyższej tabeli ma o wysokości dodatku aktywalnego rozstrzygać ilość mieszkańców danej miejscowości. Ponieważ jednak jest to kwestya względna, więc wnioskodawca proponuje, aby co pięć lat specyalna komisya, złożona z reprezentantów rządu i reprezentantów c. k. urzędników wszelkiej kategoryi, rozstrzygała o posuwaniu pewnych miejscowości, na to ze względów drożyźnianych zasługujących, do wyższej klasy dodatku aktywalnego, niż wynika z liczby ludności.

System ten, lubo jeszcze daleki od urzeczywistnienia i bezwzględnej słuszności, cieszy się wielką popularnością wśród urzędników państwowych, dlatego z nim zaznajamiamy naszych P. T. Czytelników.

## Prośby o przyznanie pensyi wdowiej etc.

W „Reformie urzędniczej" z listopada 1912 Nr. 11 1912 podaliśmy wskazówki do próśb o spensyonowanie i wymiar pensyi emerytalnej.

Obecnie podajemy, jak należy wnosić prośby o pensye wdowie, kwartał pośmiertny i dodatek na wychowanie małoletnich dzieci i co po zmarłym funkcyonaryuszu państwa jego rodzinie się należy.

W prośbach wdów po urzędnikach i sługach państwowych o przyznanie i wyasygnowanie pensyi wdowiej, kwartału pośmiertnego i dodatku na wychowanie małoletnich dzieci — należy podawać zawsze dokładny adres proszącej, a więc nie tylko miejsce zamieszkania, lecz także ulicę i nr. domu.

1) a) Jeżeli zmarły małżonek pozostawał w chwili śmierci w czynnej służbie, wtedy do prośby o pensyę wdowią należy dołączyć pierwszy jego dekret nominacyjny, potem wszystkie dalsze dekrety nominacyjne, wszystkie dekrety przeniesienia, ostatnią asygnatę jego płacy i dalej pod 2 i 4 względnie 6, wymienione dokumenty.

b) Jeżeli zmarły małżonek był już w stanie spoczynku, wtedy do prośby należy dołączyć tylko ten reskrypt, którym zmarłego przeniesiono w stan spoczynku i wymierzono mu płacę spoczynkową, a dalej należy przedłożyć:

2) metrykę śmierci zmarłego małżonka,

3) metrykę ślubu,

4) świadectwo odnośnego urzędu parafialnego stwierdzające, że małżeństwo to żyło z sobą w zgodzie i spólności małżeńskiej aż do zgonu małżonka.

Jeżeli wdowa prosi również o dodatek na wychowanie małoletnich dzieci, w takim razie, oprócz wymienionych wyżej dokumentów, musi jeszcze do prośby dołączyć:

5) metryki urodzenia tych dzieci, dla których owego dodatku żąda, wreszcie

6) poświadczenie odnośnego urzędu gminnego, potwierdzone przez urząd parafialny, że dzieci (z wymienieniem imion i nazwiska), dla których dodatek na wychowanie ma być wymierzony, nie są zaopatrzone i że pozostają na utrzymaniu (matki) pozostałej wdowy.

Jeżeli małżeństwo było separowane, wtedy wdowa, zamiast świadectwa pod 4 wymienionego, powinna przedłożyć dokument (wyrok z procesu separacyjnego) na stwierdzenie, czy separacya nastąpiła z winy samego małżonka, czy też z winy obojga małżonków, względnie żony samej.

Nadmieniam, że odnośne postanowienia co do zaopatrzenia urzędników i sług państwowych, oraz pozostałych po nich wdów i sierót — zawiera ustawa z dnia 14 maja 1897. Nr. 74. Dz. p. p.

Separowana żona traci prawa, wynikające z powyższej ustawy, tylko w tym wypadku, jeżeli separacya nastąpiła dowodnie z jej winy.

Według § 5. powołanej ustawy wynoszą emerytury wdów po urzędnikach;

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| I. | klasy | stopnia | służbowego | rocznie | kwotę 6000 | koron |
| II. | „ | „ | „ | „ | „ 6000 | „ |
| III. | „ | „ | „ | „ | „ 6000 | „ |
| IV. | „ | „ | „ | „ | „ 4000 | „ |
| V. | „ | „ | „ | „ | „ 3000 | „ |
| VI. | „ | „ | „ | „ | „ 2400 | „ |
| VII. | „ | „ | „ | „ | „ 1800 | „ |
| VIII. | „ | „ | „ | „ | „ 1400 | „ |
| IX. | „ | „ | „ | „ | „ 1200 | „ |
| X. | „ | „ | „ | „ | „ 1000 | „ |
| XI. | „ | „ | „ | „ | „ 800 | „ |

Wdowom po funkcyonaryuszach państwa, należących do kategoryi sług, do emerytury uprawnionych, należy się emerytura w wysokości $^1/_3$ części pensyi zmarłego małżonka, policzalnej do wymierzenia mu emerytury, najmniej zaś 400 kor.

Na dzieci ślubne lub legitymowane należy się wdowie, o ile sama ma prawo do emerytury, na każde niezaopatrzone dziecko, pod jej pieczą zostające, dodatek na wychowanie w wysokości $^1/_5$ części emerytury wdowiej, aż do ukończenia 24 roku życia, lub do wcześniejszego zaopatrzenia odnośnego dziecka, jednak dodatek na wychowanie jednego dziecka nie może przekraczać rocznie kwoty 600 kor., a suma dodatków na wychowanie wszystkich dzieci nie może przewyższać pensyi wdowiej.

Kwartał pośmiertny należy się w wysokości trzechmiesięcznej płacy, którą zmarły pobierał w ostatnim czasie tytułem pensyi, lub emerytury (bez dodatków).

Kwartał pośmiertny należy się wdowie lub, gdy wdowy niema, wszystkim potomkom ślubnym zmarłego, a w braku także potomków ślubnych może być wypłacony tym osobom, które udowodnią, że zmarłego pielęgnowały przed śmiercią, lub że koszta pogrzebu pokryły z własnych funduszów.

Jeżeli kwartał pośmiertny ma być wypłacony pełnoletnim ślubnym potomkom zmarłego, to do odnośnej prośby należy przedłożyć metrykę śmierci i ostatnią asygnatę zmarłego, oraz metryki urodzenia wszystkich jego potomków ślubnych, którym wypłata ma przypaść. W razie, gdyby niektórzy potomkowie zrzekli się kwartału pośmiertnego na rzecz reszty, lub na rzecz jednego potomka, wtedy do prośby o kwartał pośmiertny powinno się dołączyć pisemną deklaracyę, zawierającą zrzeczenie się i przelanie swych praw na drugich potomków, a podpisy zrzekających się, względnie przelewających potomków, na tej deklaracyi muszą być sądownie lub notaryalnie legalizowane.

Sierotom, nie mającym obojga rodziców, lub z takiemi na równi będącym, o ile nie są zaopatrzone i nie ukończyły 24 roku życia, należy się emerytura sieroca w kwocie równej połowie emerytury wdowiej, jaką ich matka lub macocha pobierała, lub jakaby się jej po myśli powołanej wyżej ustawy była należała.

Prośby o pensye sieroce należy wnosić i udokumentować tak, jak prośby o pensye wdowie i dodatek na wychowanie.

Po śmierci funkcyonaryusza państwa, który jeszcze nie nabył dla siebie prawa do emerytury, należy się wdowie lub sierotom, nie mającym rodziców, mniej niż 24 lat liczącym, jednorazowa odprawa, wynosząca czwartą część rocznej pensyi zmarłego. *I. G.*

---

## Krakowskie Towarzystwo zaliczkowe urzędników.

Krakowskie Towarzystwo zaliczkowe urzędników, mające siedzibę we własnym domu przy ul. św. Jana w Krakowie, odbyło w dniu 23 lutego b. r. doroczne Walne Zebranie.

Ze sprawozdania dyrekcyi powyższego Towarzystwa, obejmującego zamknięcie rachunków za rok 1912, wyjmujemy następujące cyfry:

Ilość członków z końcem roku 1912 przedstawiała się następująco:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Z pośród | urzędników | sądowych . . . | 581 |
| „ | „ | skarbowych . . . | 212 |
| „ | „ | kolejowych . . . | 331 |
| „ | profesorów | i nauczycieli . . . | 348 |
| „ | urzędników | politycznych . . . | 92 |
| „ | „ | pocztowych . . . | 178 |
| „ | „ | miejskich . . . . | 92 |
| „ | „ | Tow. wzaj. ubezp. | 99 |
| „ | „ | prywatnych . . . | 174 |
| „ | górników | . . . . . . . . | 12 |
| | | Razem . | 2119 |

Obrót kasowy w ciągu r. 1912 wynosił 4,687.386 kor. 73 hal. i przedstawiał się z końcem roku w sposób następujący:

| | | |
|---|---|---|
| Udziały członków | K | 165.011·98 |
| Fundusz rezerwowy | „ | 29.741·50 |
| Wkładki na oszczędność złożone | „ | 939.297·83 |
| Depozyta | „ | 745·24 |
| Ulokowane kapitały | „ | 26.237·40 |
| Pożyczki na weksle udzielone | „ | 761.545·38 |
| Pożyczki na skrypta udzielone | „ | 566.396·41 |
| Tytułem odsetek od pożyczek wekslowych, skryptowych i od kapitałów lokowanych wpłynęło | „ | 85.119·48 |
| Koszta administracyjne wynosiły | „ | 14.088·66 |
| Fundusz jubileuszowy wynosił | „ | 4.160·— |
| Czysty zysk wynosił | „ | 16.622·44 |
| z oszczędnościami zeszłorocznemi | „ | 17.065·61 |

Ten czysty zysk uchwalono rozdzielić w następujący sposób:

| | | |
|---|---|---|
| Do funduszu rezerwowego | K | 7.258·50 |
| Na dywidendę po 4% | „ | 5.744·— |
| Do funduszu jubileuszowego | „ | 840·— |
| „ „ strat | „ | 1.500·— |
| „ „ Żeleskiego | „ | 500·— |
| „ „ ogólnej dobroczynności | „ | 500·— |
| Radzie opiekuńczej | „ | 100·— |
| Radzie nadzorczej na remuneracyę i do dyspozycyi dyrekcyi | „ | 623·11 |
| Wartość realności przedstawia kwotę | „ | 101.492·46 |
| Wartość ruchomości przedstawia kwotę | „ | 2.444·78 |

Towarzystwo płaciło od wszystkich wkładek 5%, a od pożyczek tak wekslowych jak i skryptowych pobierało 6½% i 7½%.

Z powyższych zestawień widzimy co to dobra kooperatywa może zdziałać przy dobrej gospodarce.

Po 14 latach istnienia wykazuje Towarzystwo przeszło 4½ milionowy obrót i może dysponować czystym rocznym zyskiem w pokaźnej kwocie K 16.622·44.

Naturalnie zasługa tu Rady nadzorczej, która nie szczędzi trudów, aby Towarzystwo nie tylko utrzymać na należytym poziomie, ale stale go rozwijać, zaś w pracy tej przoduje dyrektor Towarzystwa, pan radca Niemetz, który jest duszą Towarzystwa i poświęca mu wszystkie swe siły. Oby te siły starczyły mu jeszcze na długi czas, takie życzenie szle mu każdy, komu rozwój Towarzystwa na sercu leży.

Towarzystwo to mogłoby jeszcze lepsze rezultaty wykazywać i w niedługim czasie mogłoby się stać potężną naszą instytucyą finansową, gdyby wielkie rzesze urzędników zrozumiały, że to rzeczywiście n a s z a instytucya, że zyski przez nią osiągnięte nie pójdą za granicę, lub na wrogie nam cele, ale obrócone zostaną na cele stanu urzędniczego. Zamiast więc udawać się do obcych banków i banczków — powinni urzędnicy wszystkie interesa z tej dziedziny załatwiać w tem, przez nas stworzonem i na naszą korzyść działającem Towarzystwie, a wtedy czysty zysk wyniósłby więcej, aniżeli 16.000 koron, którą to sumą możnaby niejednemu urzędnikowi ulżyć w ciężkiej doli i otrzeć niejedną łzę wdowy po urzędniku, względnie profesorze lub nauczycielu, zwłaszcza wtedy, gdy fundusz rezerwowy i fundusz strat będą już należycie uzupełnione.

Tu wypada nadmienić, że wspomniany wyżej fundusz jubileuszowy został utworzony w tym celu, aby jego odsetki, gdy dojdzie do kwoty 10.000 koron, rozdzielać tytułem wsparć pomiędzy wdowy i sieroty, pozostałe po członkach Towarzystwa.

Również fundusz imienia Żeleskiego ma służyć na cele dobroczynne.

Tegoroczne wybory wprowadziły do Rady nadzorczej niezłą siłę roboczą w osobie naczelnika kancelaryi sądowej p. Hansa, ale natomiast ustąpił z Rady nadzorczej na własne żądanie p. radca sądu krajowego wyższego Gułkowski, członek od samego założenia Towarzystwa nadzwyczajnie czynny i nie żałujący ani pracy ani trudu dla tej instytucyi, którą zawsze i wszędzie, a szczególniej przy i po założeniu bardzo skutecznie swym wpływem popierał i do jej rozwoju bardzo się przyczynił. — Oby swe nadwątlone siły, które spowodowały jego ustąpienie z Rady nadzorczej, do tego stopnia wzmocnił, aby mu pozwoliły jeszcze długie lata, jeśli nie pracować, to przynajmniej śledzić pracę i rozwój tego przezeń popieranego Towarzystwa.

*I. G.*

# Komunikat Stowarzyszenia sądowych urzędników kancelaryjnych dla zachodniej Galicyi „Własna Pomoc" w Krakowie.

✝

Dnia 1. marca 1913 r., rozstał się z tym padołem płaczu kolega **Julian Śmieszek,** emer. oficyał kancelaryjny z Andrychowa w Rzeszowie.

Dnia 18. marca 1913 r. **Marcin Panek** w Jaworznie.

Dnia 26. marca 1913 r. **Wojciech Gabryś** z Mszany dolnej w Krakowie.

Wszyscy trzej byli dobrymi kolegami i członkami Stowarzyszenia.

Żegnamy ich zatem po raz ostatni, prosząc Stwórcę, aby im zgotował żywot wieczny po trudach i znojach doczesnych.

W tak krótkich odstępach czasu ubyło z naszych szeregów aż trzech kolegów. Świadczy to, że praca zawodowa bardzo ciężka, a ostatnimi czasy wprost nadludzka, zaczyna żłobić gościniec dla nas do życia wiecznego.

Widać, że nasze władze przełożone bardzo nas umiłowały, a, pragnąc naszego szczęścia, niczego nie zarządzają, aby nam przynieść ulgę w pracy, lecz starają się, abyśmy tą drogą, jak najprędzej zupełny spokój i zadowolenie osiągnęli.

Nadmiar pracy i to w ostatnich miesiącach, wyrwał mimowoli z piersi setek urzędników kancelaryi sądowych, na których barkach ciąży cały ogrom prac fizycznych, pomruk, podobny do pomruku podrażnionego niedźwiedzia, któremu już i obroża nie wystarcza.

Smutny to objaw, ale zupełnie prawdziwy i usprawiedliwiony.

Pomruk to straszny i bodaj, czy nie wróżący czegoś gorszego, gdyż jarzmo dźwiga się w pokorze tylko tak

długo, jak długo na to siły fizyczne starczą. Gdy tych braknie, pozostają tylko dwie ewentualności, które każdy z czytelników sam sobie dośpiewa.

Najwyższy więc czas, aby władze przełożone zajęły się ostatecznie losem swych podporządkowanych, sprawę gdzie należy przedstawiły i pomocy udzieliły.

Pomoc ta musi jednak być szybka z tego powodu, że struna przeciągnięta, a praca nie do pokonania, wyczerpała siły i cierpliwość.

Pomoc ta już przed pół rokiem powinna była być daną urzędnictwu kancelaryi sądowej, a szczególniej w Galicyi, gdzie z nadmiaru niedoborów finansowych, wytworzyły się stosunki nienormalne, wprost dotychczas nieznane, a powodujące przeciążenie wspomniane.

Dnia 16 marca br. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia z programem w gazetce za marzec podanym.

Zgromadzenie tegoroczne było bardzo burzliwe, a złożyły się na to wnioski kilku członków, którym wiele by było do zarzucenia, lecz nad przebiegiem Walnego Zebrania przechodząc do porządku, chcemy tylko zaznaczyć, że na tem Zebraniu postawiono następujące wnioski:

I. Zwołania Wiecu ogólno-urzędniczego celem poparcia żądania, aby przechodzącym w stan spoczynku udzielał Rząd cały dodatek służbowy, tak zwany aktywalny, a nie 40% dodatku wiedeńskiego, jak to ma miejsce. Rozumie się, że to podwyższenie jest możliwe za dopłatą pewnych z obliczenia wypadających procentów.

II. Wysłania deputacyi do Prezydenta i Ekscelencyi celem przedstawienia nadmiernego przeciążenia w pracy, z prośbą o skuteczne zaradzenie temu.

III. Czynienia starań, zmierzających do poprawy doli urzędników kancelaryi sądowych, przez pragmatykę tak bardzo pokrzywdzonych.

IV. Odbywania posiedzeń Wydziału w stale oznaczonym dniu co miesiąca z przybraniem co kwartału Wydziałowych z obwodów i ogłaszania sprawozdań z tych posiedzeń w gazetce własnej.

V. Rozpatrzenia wniosku kolegów z Rzeszowa o utworzenie Stowarzyszenia pożyczkowego, odstąpiono Wydziałowi celem postawienia odpowiedniego wniosku na Walnem Zgromadzeniu w roku 1914.

Uchwalono zaś:

I. Pozgonne, wkładki członków i wpisowe w wysokości uchwalonej w roku ubiegłym.

II. Rozdział funduszów. Z gotówki 13.809 K 98 h uchwalono kwotę 13.000 K do funduszu bursy, kwotę 96 K do funduszu żelaznego, który z gotówką z lat poprzednich będzie tworzył kwotę 300 K. Resztę 713 K 98 h przelano do funduszu bieżącego.

Do uzupełnienia Wydziału wybrano kolegów Kränzlera i Jedliczkę,

W wykonaniu wniosku, dotyczącego starań o wliczanie do pensyi całego dodatku aktywalnego, odniesiono się do Centralnego Związku, aby w dniu 30 marca 1913 r. na posiedzeniu Związku Związków urzędniczych we Wiedniu, zaprotestował przeciw zamierzonemu wnioskowi o wliczanie 50% dodatku służbowego do pensyi, stawiając natomiast nasz wniosek o wliczanie całego dodatku do pensyi, za ewentualną zapłatą pewnych procentów, do uchwalenia.

Wiec w tej sprawie będzie osobno zwołany, z czem odnosimy się do Związku ekonomicznego, prosząc o zwołanie takiego wiecu.

Z powodu zaszłych śmierci kolegów Juliana Śmieszka i Marcina Panka (kol. Gabryś był stanu wolnego) wypłaciliśmy rodzinom po 100 K w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia.

Zwracamy się zatem do kolegów z prośbą o zapłatę po 50 hal. po kol. Śmieszku i Panku, celem pokrycia tego wydatku.

Przypominamy kolegom obowiązek popierania nas w pracach stanowych i zbierania przy każdej sposobności grosza na cele budowy bursy.

Ponieważ żaden prawie z proszonych o to kolegów nie zasila Redakcyi naszego czasopisma artykułami o stosunkach, panujących na obwodach i powiatach, ponawiamy tę prośbę, odnosząc się zarazem do kolegów i najmłodszych z prośbą o donoszenie Redakcyi „Reformy urzędniczej“ o wszelkich nowościach i zajściach.

W wypadkach śmierci prosimy o podanie składu rodziny, wieku zmarłego, zasług w życiu koleżeńskiem i poza urzędowem, aby można coś więcej o niem skreślić.

| | | |
|---|---|---|
| Fundusz bursy wynosi . . . | K | 13.003·— |
| „ żelazny . . . . . | „ | 300 — |
| „ ogólny . . . . . | „ | 900·98 |
| Razem . | K | 14.203·98 |

Na bursę złożono: kol. Kapec z Podgórza 1 koronę.

*Wydział.*

# Ostateczny projekt pragmatyki.

(Ciąg dalszy).

### Urlopowanie z czasową pensyą.

**§ 73.** Jeżeli dla urzędnika, wskutek zmiany w organizacyi służby, czasowo brakuje posady, albo jeżeli zajdą okoliczności, które dalsze pełnienie służby urzędnikowi na posadzie, odpowiadającej jego stanowisku rangowemu tej samej gałęzi służbowej, z ważnych powodów służbowych uniemożliwiają, w takim razie może być przez szefa władzy centralnej urlopowany z czasową pensyą.

**§ 74.** Z czasową pensyą urlopowany urzędnik ma prawo do pełnych poborów ostatnio pobieranej płacy. Jeżeliby jednak normalna emerytura, którąby pobierał na wypadek spensyonowania, osiągnęła wyższą kwotę, to tę kwotę należy mu zaasygnować.

Czas, spędzony w stosunku urlopowania z czasowymi poborami, ma być policzalny przy wymiarze emerytury.

Z czasową pensyą urlopowany urzędnik może być każdego czasu powołany do dalszego pełnienia służby. W tym wypadku jest obowiązany, na żądanie władzy, poddać się oględzinom lekarza urzędowego celem stwierdzenia dalszej zdolności do pełnienia zawodowych obowiązków.

Zresztą urzędnicy urlopowani z czasową pensyą mają być traktowani na równi z urzędnikami, przeniesionymi w czasowy stan spoczynku

### Przeniesienie w czasowy stan spoczynku.

**§ 75.** Urzędnik ma prawo do przeniesienia w czasowy stan spoczynku, jeżeli jest niezdolny do służby, jednakowoż ponowne uzyskanie zdolności służbowej da się u niego przewidzieć.

Prawo to istnieje także bez dowodu niezdolności służbowej, jeżeli urzędnik w myśl § 71 ust. 2, posta-

Rok administracyjny V.

# Zamknięcie rachunkowe

Stowarzyszenia sądowych urzędników kancelaryjnych „Własna Pomoc“ w Krakowie za rok 1912.

| L. porz. | W dochodach | Kwota K | Kwota h |
|---|---|---|---|
| 1 | Pozostałość kasowa z końcem roku 1911 . . . . | 12.538 | 02 |
| 2 | Wkładki i wpisowe od członków w roku 1912 nadto z zaległych . . . . . . . . . . . . . . | 3.401 | 70 |
| 3 | Wpłacono dla rodzin tytułem pozgonnego po zmarłych członkach . . . . . . . . . . . . | 262 | 50 |
| 4 | Zebrano w ciągu roku na fundusz bursy . . . . | 124 | 28 |
| 5 | Z tytułu odsetek od lokowanych kapitałów . . . | 608 | 38 |
| | Razem . . . | 16.934 | 88 |
| | Potrąciwszy sumę wydatków w kwocie . . . . . | 3.124 | 90 |
| | Pozostaje z końcem r. 1912 fundusz Stowarzyszenia | 13.809 | 98 |

Słownie: Trzynaście tysięcy ośmset dziewięć koron 98 h.

| L. porz. | W rozchodach | Kwota K | Kwota h |
|---|---|---|---|
| 1 | Tytułem pogrzebowego wypłacono członkom . . . | 626 | 84 |
| 2 | Tytułem pozgonnego dla rodzin po zmarłych członkach . . . . . . . . . . . . . . . . . | 300 | 23 |
| 3 | Koszta podróży delegatów na Walne Zgromadzenie i do Wiednia . . . . . . . . . . . . . | 340 | 30 |
| 4 | Drukarni za gazetę i marki pocztowe do gazety . . | 808 | — |
| 5 | Wydatki redakcyjne . . . . . . . . . . . . | 480 | — |
| 6 | Wydatki na urządzanie wieców . . . . . . . . | 79 | 48 |
| 7 | Prenumerata gazet . . . . . . . . . . . . . . | 4 | — |
| 8 | Koszta urządzenia Walnego Zgromadzenia . . . . | 7 | — |
| 9 | Płaca kursora z udzieloną zaliczką na rok 1913 . . | 70 | — |
| 10 | Wydatki za członków celem obrony stanu . . . . | 103 | 92 |
| 11 | Portorya i inne drobne wydatki . . . . . . . . | 27 | 32 |
| 12 | Wkładki za członków do Centr. Związku w Wiedniu | 276 | — |
| 13 | Zwrot nadpłaconej wkładki . . . . . . . . . | 1 | 81 |
| | Razem suma wydatków . . . | 3.124 | 90 |

Kraków, dnia 31. grudnia 1912 r.

*Adam Wanicki,*
skarbnik.

Komisya szkontrująca powyższe zamknięcie rachunkowe sprawdziła i znalazła wszystko w najlepszym porządku.

*Hans.* *Kränzler.* *Spyra.*

wiony jest w stan pozasłużbowy, albo jest urlopowany z czasową pensyą.

**§ 76.** Urzędnika należy z urzędu przenieść w czasowy stan spoczynku, jeżeli

1) z powodu choroby jest dłużej niż jeden rok nieobecnym w służbie, albo

2) jest urlopowany z czasową pensyą, a w przeciągu trzech lat do ponownego objęcia służby nie został powołany, o ile w tych wypadkach przypuszczenia nie przemawiają za przeniesieniem w stały stan spoczynku.

Przy policzeniu trwania jednorocznej nieobecności w służbie, spowodowanej chorobą, należy w międzyczasie w stosunku urlopowanym spędzony czas, nie uważać jako przerwę. Przy w międzyczasie spełnianej czynnej służbie mają być zastosowane postanowienia § 44. ust. 3.

**§ 77.** Wskutek niezdolności do służby kwiesko wani urzędnicy są obowiązani poddać się na żądanie władzy oględzinom lekarza urzędowego celem zbadania trwania dalszej niezdolności do służby. Przy tem badaniu należy mieć wzgląd także na zajęcie urzędnika w czasowym stanie spoczynku.

Jeżeli kwieskowany urzędnik osiągnie na nowo zdolność służbową, to ma na wezwanie urzędowe objąć na nowo ostatnio zajmowaną posadę, albo przydzielony mu na mocy § 67. inny posterunek służbowy.

Jeżeli wezwanie do ponownego objęcia służby wyszło od naczelnika urzędu, podległego władzy centralnej, może urzędnik w przeciągu 14. dni za pośrednictwem wzywającej go władzy wnieść zarzuty do szefa władzy centralnej.

**§ 78.** Czas, spędzony w czasowym stanie spoczynku, nie jest policzalny do posunięcia do wyższych poborów. W razie reaktywowania, policza się czas, spędzony przed kwieskowaniem w ostatnio osiągniętym stopniu płacy, do posunięcia do wyższych poborów o tyle, o ile do takiego posunięcia był policzalny.

Jeżeli urzędnik został z odprawą przeniesiony w czasowy stan spoczynku i reaktywowany przed upływem czasu, policzalnego przy wymiarze odprawy, w takim razie nadebraną kwotę należy najwyżej w ciągu dwóch lat strącić z pobieranej płacy.

### Przeniesienie w stały stan spoczynku.

**§ 79.** Urzędnik ma prawo do przeniesienia w stały stan spoczynku, jeżeli jest niezdolnym do służby, a ponowne osiągnięcie zdolności do służby jest wykluczone.

Prawo to przysługuje także bez dowodu niezdolności do służby, jeżeli urzędnik przekroczył 60. rok życia. albo najmniej od trzech lat był w stanie pozasłużbowym, urlopowanym z czasową pensyą, albo przeniesionym w czasowy stan spoczynku.

**§ 80.** Urzędnika należy z urzędu przenieść w stały stan spoczynku, jeżeli ogólna ocena jego kwalifikacyi przez trzy po sobie następujące lata była „nieodpowiednią".

---

## Pożegnanie.

W tym miesiącu przeszedł w stan spoczynku kolega dyr. kancelaryi, a prezes naszego Stowarzyszenia, p. Cyryl Tchórzewski.

Na tej drodze żegna Go Wydział jako kolegę zawodu, ustępującego z czynnych szeregów pracowników sądowych, życząc Mu, aby w dobrze zasłużonym stanie spoczynku przez długie jeszcze lata nam przewodził jako Prezes naszego Stowarzyszenia, a pracując dalej na tej drodze, dopomógł nam do urzeczywistnienia zamiarów, które są jego pomysłem i wypłynęły z Jego inicyatywy.

Będąc pewni, zacny Kolego i Prezesie, że pracy dla swego ideału nie poszczędzisz, żegnamy Cię na tej drodze, lecz tylko jako przenoszącego się w stan spoczynku po to, abyś tem gorliwiej i skuteczniej dla naszego Stowarzyszenia mógł pracować.

*Wydział.*

**Uwiadomienie.** W tych dniach odbędzie się wieczorek pożegnalny na cześć przechodzącego w rzetelnie zasłużony stan spoczynku kolegi, dyrektora i prezesa Stowarzyszenia, p. Cyryla Tchórzewskiego. Bliższe szczegóły poda Komitet w osobnym okólniku.

---

## Wiadomości potoczne.

**Zmiana referenta personalnego.** W miejsce powołanego do służby przy Najwyższym Trybunale c. k. radcy Sądu kraj. wyższego, Dra Władysława Barańskiego, referentem dla spraw osobowych w Sądzie krajowym wyższym w Krakowie, ustanowionym został c. k. radca Sądu kraj. wyższego, Dr Jan Cieszyński (ul. Dunajewskiego L. 6).

**W sprawach Stowarzyszenia „Własna Pomoc"** piszą częstokroć jego członkowie listy do redakcyi lub administracyi „Reformy Urzędniczej", co powoduje zwłokę w ich załatwianiu, bo listy te muszą dopiero przy sposobności wędrować na właściwe miejsce. Dlatego też upraszamy, aby, stosownie do stałej rubryki, ogłoszonej w „Reformie Urzędniczej", wszystkie listy w sprawach Stowarzyszenia o zapomogi, pogrzebowe, reklamacye niedoszłych numerów, wnioski i t p., były wysyłane tylko pod adresem kolegi Leopolda Wagnera, starszego oficyała przy Sądzie krajowym cywilnym w Krakowie, ulica Grodzka. Do redakcyi „Reformy Urzędniczej" Kraków, Strzelecka 11, można natomiast wysyłać tylko artykuły, spostrzeżenia i uwagi, odnoszące się do tego pisma, o ile wysyłający nie wyśle ich pod adresem kolegi Leopolda Wagnera.

---

### Nominacye:

**Kancelistami:** Podoficerowie rachunkowi: Jan Stopyra dla Chrzanowa i Jonas Spitz dla Niepołomic, oraz sierżant Jan Wilowski dla Ropczyc.

### Przeniesienia:

**Oficyałowie:** Władysław Scherbaum z Niepołomic, Władysław Różycki z Ropczyc i Antoni Grzędzielski z Chrzanowa do Krakowa, Adam Ganczarczyk z Chrzanowa do Radomyśla W. oraz kancelista Antoni Szklany z Radomyśla Wielkiego do Chrzanowa.

### W stan spoczynku przeszli:

Dyrektor kancelaryi Cyryl Tchórzewski w Krakowie.

Starszy oficyał ad personam Władysław Poruszyński w Krakowie

### Zmarli:

Kanceliści Marcin Panek w Jaworznie i Wojciech Gabryś w Mszanie Dolnej.

---

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: **Stanisław Rosół.**
Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, ulica Mikołajska L. 13, pod zarządem A. Szyjewskiego.